זֹהַר הַקָּדוֹשׁ מִיט פֵּירוּשׁ מָתוֹק מִדְּבַשׁ

אויף די פרשה און עניני דיומא

נתנדב לעילוי ולטובת נשמת הר"ר ישעיה ז"ל בן יבלחט"א הר"ר אהרן הכהן הי"ו

עלון מס' 124 | פרשת ויקרא תשפ"ג

יו"ל בעזהשי"ת ע"י
מרכז "מתוק מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

לוח עמוד היומי בזוה"ק – פרשת צו

חלק ט/י – פרשת פקודי/ויקרא		
יום	ווילנא	מתוק מדבש
ראשון	רסז ע"א	תקסח-תקעג
שני	רסז ע"ב	תקעג-תקעט
שלישי	רסח ע"א	תקעט-תקפד
רביעי	רסח ע"ב	תקפד-תקצא
חמישי	רסט ע"א	תקצא-תקצז
שישי	ב ע"א	א-ד
שב"ק	ב ע"ב	ד-יג

הקב"ה בחר בישראל לגרום ליחוד העליון ע"י הקרבנות

זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעָא לְדַכְּאָה לְהוֹן אשריהם ישראל שהקב"ה רצה לטהר אותם מעונותיהם על ידי הקרבת הקרבנות, **וְאִתְרְעֵי בְּהוֹן מִכָּל שְׁאָר עַמִּין** ובחר בהם מכל שאר אומות העולם, שהם יגרמו את יחוד העליון בקרבנותיהם, **וּמִדְּאִתְרְעֵי בְּהוֹן בָּעָא לְסַלְקָא לְהוֹן מִכָּל מְקַטְרְגֵי עָלְמָא** ומכיון שבחר בהם רצה להעלותם ולהרחיקם מכל החיצונים והמקטרגים, כדי שלא יתאחזו בקדושת יחודם ועבודתם, כי ישראל על ידי עבודת הקרבנות מעלים את הניצוצין קדישין.

והמשיך דבריו ואמר **תָּא חֲזֵי, בְּיוֹמָא דְּאִתְּקַם מַשְׁכְּנָא לְתַתָּא** בא וראה ביום שהוקם המשכן למטה על ידי משה רבינו, **בְּהַהוּא יוֹמָא אִתְּתָקַם מַשְׁכְּנָא אַחֲרָא לְעֵילָּא עִמֵּיהּ** ביום ההוא הוקם משכן אחר למעלה עמו, שהוא סוד פרצוף הנוקבא שנשלמה עתה מן פגם העגל, **דִּכְתִיב הוּקַם הַמִּשְׁכָּן סְתָם** הכולל את משכן העליון עם משכן התחתון, **וְהַהוּא יוֹמָא חֶדְוָותָא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֲוָה** ויום הקמת המשכן היתה שמחתו של הקב"ה.

כֵּיוָן דְּאִתְּקַם מַשְׁכְּנָא כיון שהוקם המשכן **מַה כְּתִיב וְלֹא יָכוֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד** כי שכן עליו הענן, **כַּד חָמָא קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּךְ** כשראה הקב"ה כך, **אָמַר** כביכול בדעתו, **וּמַה עַל יְדָא דְּמֹשֶׁה אִתְּקַם** והלא על ידי משה הוקם המשכן, **וְאִיהוּ לְבַר** והוא עומד בחוץ, **מִיָּד וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה** וידבר ה' אליו, דהיינו **אָמַר לֵיהּ**

אידיש

דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט אוֹיסְדֶערְוֶועלְט אִין דִי אִידְן, כְּדֵי זֵיי זָאלְן גּוֹרֵם זַיין צוּם יִחוּד הָעֶלְיוֹן דוּרְךְ דִי קָרְבָּנוֹת

זָאגְט דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ, וואויל אִיז צוּ דִי אִידְן, וָואס דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט זֵיי גֶעוָואלְט רֵיינִיגְן פוּן זֵייעֶרֶע זִינְד דוּרְכְן מַקְרִיב זַיין דִי קָרְבָּנוֹת, אוּן עֶר הָאט אוֹיסְדֶערְוֶועלְט אִין זֵיי פוּן אַלֶע אַנְדֶערֶע פֶעלְקֶער פוּן דִי וֶועלְט, אַז זֵיי דִי אִידִישֶׁע קִינְדֶער זָאלְן צוּבְּרֶענְגֶען דֶעם יִחוּד הָעֶלְיוֹן דוּרְךְ זֵייעֶרֶע קָרְבָּנוֹת, אוּן וִוייבַּאלְד דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט אוֹיסְדֶערְוֶועלְט אִין זֵיי הָאט עֶר זֵיי גֶעוָואלְט אוֹיפְהֵייבְּן אוּן זֵיי דֶערְוַוייטֶערְן פוּן אַלֶע חִיצוֹנִים אוּן מְקַטְרְגִים, כְּדֵי זֵיי זָאלְן זִיךְ נִישְׁט אָנְהַאלְטְן אִין דִי הֵיילִיגְקַייט פוּן זֵייעֶר יִחוּד אוּן זֵייעֶר עֲבוֹדָה, וַוייל דוּרְךְ דִי עֲבוֹדַת הַקָּרְבָּנוֹת טוּעֶן דִי אִידְן מַעֲלָה זַיין דִי הֵיילִיגֶע נִיצוֹצוֹת.

זָאגְט וַוייטֶער דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ, קוּם אוּן זֶע, אִינֶעם טָאג וָואס דֶער מִשְׁכָּן אִיז אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט גֶעוָוארְן אוּנְטְן אוֹיף דִי וֶועלְט דוּרְךְ מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, אִיז אִין דֶעם זֶעלְבְּן טָאג אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט גֶעוָוארְן אַן אַנְדֶערֶער מִשְׁכָּן אוֹיבְן צוּזַאמֶען מִיט דֶעם, וָואס דָאס אִיז דֶער סוֹד פוּנֶעם פַּרְצוּף הַנּוּקְבָא [דִי שְׁכִינָה] וָואס אִיז יֶעצְט נִשְׁלַם גֶעוָוארְן פוּנֶעם פְּגַם הָעֵגֶל, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק "הוּקַם הַמִּשְׁכָּן", אוּן עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק "סְתָם", וָואס דָאס עֶנְטְהַאלְט דֶעם מִשְׁכַּן הָעֶלְיוֹן מִיטְן מִשְׁכַּן הַתַּחְתּוֹן, אוּן דֶער טָאג פוּן דָאס אוֹיפְשְׁטֶעלְן דֶעם מִשְׁכָּן אִיז גֶעוֶוען דִי פְרֵייד פוּנֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטְן.

וִוי נָאר דֶער מִשְׁכָּן אִיז אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט גֶעוָוארְן, וָואס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק, "וְלֹא יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן", אוּן מֹשֶׁה הָאט נִישְׁט גֶעקֶענְט קוּמֶען צוּם אֹהֶל מוֹעֵד וַוייל דֶער וָואלְקְן הָאט גֶערוּט אוֹיף דֶעם. אוּן וֶוען דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט דָאס גֶעזֶען, הָאט עֶר כִּבְיָכוֹל גֶעזָאגְט אִין זַיין גֶעדַאנְק, אַז דֶער מִשְׁכָּן אִיז דָאךְ אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט גֶעוָוארְן דוּרְךְ מֹשֶׁה, אוּן עֶר שְׁטֵייט דָאךְ אִינְדְרוֹיסְן, אוּן גְלַייךְ זָאגְט דֶער פָּסוּק "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו", אוּן דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶערוּפְן צוּ

הקב"ה למשה **מֹשֶׁה, חִנּוּכָא דְּבֵיתָא בְּמַאי הֲוָה** חנוכת הבית במה הוא, כלומר במה הדרך לחנך בית חדש, **בִּסְעוּדָתָא** הרי בסעודה, לכן צוה הקב"ה מיד **אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהו"ה** ועל ידי הקרבנות מעלין את הניצוצות עד אין סוף ב"ה, וגורמים ירידת השפע בכל העולמות, **הָדָא הוּא דִכְתִיב** זהו שכתוב **בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה וְגוֹ', וְהָא אוֹקְמוּהָ הַאי קְרָא** הרי כבר ביארו החברים פסוק זה שרומז על הקרבת הקרבנות (דף ג ע"ב, ובביאורינו כרך י עמ' כג-כד)

הקב"ה נמצא עם ישראל בגלות ומעוררם לתשובה

אַף עַל גַּב דְּיִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא אף על פי שישראל הם בגלות, ואין להם שלימות ואין יחוד למעלה על ידיהם, עכ"ז **קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִשְׁתְּכַח בֵּינַיְיהוּ** הקב"ה נמצא ביניהם בגלות כדי להחזירם בתשובה ולגואלם, לכן **וְאָתֵי וְאַקְדִּים לְבֵי כְּנִישְׁתָּא** הוא בא ומקדים לבית הכנסת, כי בעונותיהם אינו שורה ביניהם אלא בבית הכנסת, **וְקָרֵי וְאָמַר** ומכריז ואומר **שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִים** שובו אלי אתם בנים מורדים, **אֶרְפָּא מְשׁוּבוֹתֵיכֶם** למען ארפא ואסלח על המרידה שמרדתם בי (מלודות), כלומר הקב"ה מעורר את לב בני ישראל אל התשובה, על ידי התעוררות פתאומית הבאה בלב כל אדם בלי זכות אלא מחסד ה', אבל **וְלֵית מַאן דְּיִתְּעַר רוּחֵיהּ** אין מי שיעורר את רוחו לשוב ולהתמיד בדרך הישר, **כְּדֵין קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר** אז אומר הקב"ה **מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ** שישוב בתשובה מעצמו, **קָרָאתִי** לעורר את לבבם, **וְאֵין עוֹנֶה** שיאחז בדרכי התשובה, והיינו **אַקְדָּמִית** הקדמתי לעורר אותם, **וְאֵין אִישׁ** פירוש **וְלֵית מַאן דְּיִתְּעַר רוּחֵיהּ** ואין מי שיתעורר רוחו.

תָּא חֲזֵי, בְּהַהוּא יוֹמָא דְּאִשְׁתַּכְלַל בֵּי מַשְׁכְּנָא בא וראה ביום ההוא שנשתכלל ונגמר המשכן, **קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַקְדִּים וְשָׁארֵי בֵּיהּ** הקב"ה הקדים ושרה בו, **מִיַּד וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יהו"ה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר,**

אידיש

מֹשֶׁה און דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶערֶעדְט צוּ אִים, דָאס מֵיינְט אַז דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעזָאגְט צוּ מֹשֶׁה, מֹשֶׁה, מִיט וָואס מַאכְט מֶען דֶעם בַּאנַייאוּנְג פוּנֶעם הויז, דָאס הֵייסְט, מִיט וָואס אִיז דֶער שְׁטֵייגֶער צוּ בַּאנַייֶען אַ נַייֶע הויז, מִיט אַ סְעוּדָה, דֶערִיבֶּער הָאט דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער גְלַייךְ בַּאפוילְן "אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַה'", וֶוען אַ מֶענְטְש וֶועט מַקְרִיב זַיין פוּן אַייךְ אַ קָרְבָּן פַאר'ן אויבֶּערְשְׁטְן. און דוּרְךְ דִי קָרְבָּנוֹת טוּט מֶען מַעֲלֶה זַיין דִי נִיצוֹצוֹת בִּיז צוּם אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, און מֶען אִיז גוֹרֵם אַז דֶער שֶׁפַע זָאל אַרָאפְּנִידֶערְן אִין אַלֶע עוֹלָמוֹת, און דָאס אִיז וָואס עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק "בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה וְגוֹ'", אִיךְ בִּין גֶעקוּמֶען צוּ מַיין גָארְטְן, מַיין שְׁוֶועסְטֶער דִי כַּלָה. און דִי חֲבֵרִים הָאבְּן שׁוֹין עֶרְקְלֶערְט דֶעם פָּסוּק, אַז עֶס אִיז מְרַמֵּז אויפְן מַקְרִיב זַיין דִי קָרְבָּנוֹת.

דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער גֶעפִינְט זִיךְ מִיט דִי אִידְן אִין גָלוּת און אִיז זֵיי מְעוֹרֵר צוּ תְּשׁוּבָה

זָאגְט דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ, כָאטְשׁ דִי אִידְן זֶענֶען אִין גָלוּת, און זֵיי הָאבְּן נִישְׁט קַיין שְׁלֵמוּת און עֶס וֶוערְט נִישְׁט קַיין יִחוּד אוֹיבְן דוּרְךְ זֵיי, פוּנְדֶעסְטְוֶועגְן גֶעפִינְט זִיךְ דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער צְוִוישְׁן זֵיי זַייעֶנְדִיג אִין גָלוּת, כְּדֵי זֵיי צוּרִיקְצוּקֶערְן מִיט תְּשׁוּבָה און זֵיי אוֹיסְצוּלֵייזְן, דֶערִיבֶּער קוּמְט דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער פַאר זֵיי אִין שׁוּל, וַוייל צוּלִיבּ זֵייעֶרֶע זִינְד רוּט עֶר צְוִוישְׁן זֵיי נָאר אִין שׁוּל, און דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער רוּפְט אוֹיס און עֶר זָאגְט "שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים", קֶערְט אַייךְ צוּרִיק צוּ מִיר, אִיר ווִידֶערְשְׁפֶּענִיגֶע קִינְדֶער, "אֶרְפָּא מְשׁוּבוֹתֵיכֶם", כְּדֵי אִיךְ זָאל אוֹיסְהֵיילְן און פַארְגֶעבְּן אוֹיף דִי מְרִידָה וָואס אִיר הָאט ווִידֶערְשְׁפֶּענִיגְט אִין מִיר, דָאס מֵיינְט אַז דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער טוּט עֶרְוֶועקְן דִי הֶערְצֶער פוּן דִי אִידִישֶׁע קִינְדֶער צוּ תְּשׁוּבָה, דוּרְךְ אַ פְּלוּצְלוּנְגְדִיגֶע הִתְעוֹרְרוּת וָואס קוּמְט אִין הַארְץ פוּן יֶעדְן מֶענְטְשׁ, אָן קַיין זְכוּת, נָאר צוּלִיבּ חֶסֶד ה', אָבֶּער קֵיינֶער עֶרְוֶועקְט נִישְׁט זַיין גֵייסְט זִיךְ צוּ צוּרִיקְקֶערְן און אָנְצוּגֵיין אוֹיפְן גְלַייכְן וֶועג, און דֶעמָאלְטְס זָאגְט דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער "מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ", פַארְוָואס בִּין אִיךְ גֶעקוּמֶען און עֶס אִיז נִישְׁטָא קַיין מֶענְטְשׁ וָואס זָאל תְּשׁוּבָה טוּן פוּן אִים אַלֵיין, "קָרָאתִי", אִיךְ הָאבּ גֶערוּפְן צוּ מְעוֹרֵר זַיין אַייעֶרֶע הֶערְצֶער, "וְאֵין עוֹנֶה", אָבֶּער עֶס אִיז נִישְׁטָא וֶוער עֶס זָאל עֶנְטְפֶערְן און אָנְהַאלְטְן אִין דִי וֶועגְן פוּן תְּשׁוּבָה, דָאס מֵיינְט אַז אִיךְ הָאבּ גֶעפֶּעדֶערְט אַייךְ צוּ עֶרְוֶועקְן, אָבֶּער עֶס אִיז נִישְׁטָא קֵיינֶער וָואס זַיין גַייסְט זָאל עֶרְוֶועקְט וֶוערְן.

זָאגְט דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ, קוּם און זֶע, אִין דֶעם טָאג וָואס דֶער מִשְׁכָּן אִיז גֶעגְרוּנְדְפֶעסְטִיגְט און גֶעעֶנְדִיגְט גֶעוָוארְן, הָאט דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער גֶעפֶּעדֶערְט און הָאט גֶערוּט אִין דֶעם, גְלַייךְ זָאגְט דֶער פָּסוּק "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר", און דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער

ומפרש **וַיְדַבֵּר יהו"ה אֵלָיו** מעניני השכינה הנקראת אהל מועד, **וְאוֹדַע לֵיהּ דִּזְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְמֵיחַב קַמֵּיהּ** והודיע לו שעתידים ישראל לחטוא לפניו, **וּלְאִתְמַשְׁכְּנָא הַאי אֹהֶל מוֹעֵד בְּחוֹבַיְיהוּ** ושיתמשכן האהל מועד בעונותיהם, ועי"ז ילכו בגלות והשכינה תהיה גולה עמהם, **וְלָא יִתְקַיָּים בִּידַיְיהוּ** ולא יתקיים המשכן בידם, **הָדָא הוּא דִכְתִיב** זהו שכתוב **וַיְדַבֵּר יהו"ה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר, מַאי אָמַר לֵיהּ** מה אמר הקב"ה למשה, **מֵאֹהֶל מוֹעֵד** פירוש **מֵעִסְקֵי אֹהֶל מוֹעֵד** מעסק השכינה הנקראת אהל מועד, **דִּזַמִּין לְאִתְמַשְׁכְּנָא בְּחוֹבַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל** שעתידה להתמשכן בעונותיהם של ישראל עד שישובו ויגאלו, **וְלָא יִתְקַיָּים בְּקִיּוּמֵיהּ** ולא יתקיים בקיומו, **אֲבָל אַסְוָותָא לְהַאי** אבל הרפואה לזה שלא יצטרכו ללכת בגלות, **אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהו"ה** שעל ידי זה יתכפרו עונותיהם, ולעולם לא תתמלא סאתם, **הֲרֵי לָךְ קָרְבְּנִין דְּאָגִין עַל כֹּלָּא** הרי לך קרבנות המגינים על הכל, על ידי כפרת עונותם, שאז הפרצופים העליונים מתיחדים והשם הוי"ה יתמלא בכל אותיותיו. (דף ד ע"ב, ובביאורינו כרך י עמ' לז-לט)

סוד הקרבן שבירת כח הדין והתגברות הרחמים

כתוב **זִבְחֵי אלהי"ם רוּחַ נִשְׁבָּרָה** (רוח נשברה היא הזבח המרוצה להקב"ה, אם כן) **לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אלהי"ם לֹא תִבְזֶה** (לבי הנשבר והנדכה לא תבזה), הרי **זִבְחֵי אלהי"ם כְּתִיב** שמשמע שזביחת הקרבן היא לשם אלהי"ם, שמורה על התעוררות הדין, **וְלֹא זִבְחֵי יהו"ה** ולא כתוב זבחי הוי"ה, המורה על התעוררות הרחמים.

אָמַר לֵיהּ רבי שמעון לרבי חזקיה **וַדַּאי הָכִי הוּא** ודאי כן הוא כמו שאמרתי לך, כי **קָרְבָּן אלהי"ם לָא כְתִיב** המורה שמקריבים את הקרבן לשם אלהי"ם, **אֶלָּא זִבְחֵי אלהי"ם** שהזביחה והשחיטה נקראת על שם אלהי"ם, **וְעַל דָּא** ועל כן כתוב בקדשי הקדשים **שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן** שהוא צד הגבורה, **דְּהָא זְבִיחָה הוּא בְּגִין אלהי"ם, הַהוּא**

אידיש

הָאט גֶערוּפְן צוּ מֹשֶׁה אוּן דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶערֶעדְט צוּ אִים פוּנֶעם אֹהֶל מוֹעֵד אַזוֹי צוּ זָאגְן. עֶרְקְלֶערְט דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ, אַז דָאס וָואס דֶער פָּסוּק זָאגְט "וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו", דָאס מֵיינְט אַז דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶערֶעדְט צוּ אִים פוּן דִי עִנְיָנִים פוּן דִי שְׁכִינָה וָואס זִי וֶוערְט אָנְגֶערוּפְן "אֹהֶל מוֹעֵד", אוּן עֶר הָאט אִים גֶעלָאזְט וִויסְן אַז דִי אִידְן וֶועלְן אָנְגֶעגְרֵייט צוּ זִינְדִיגְן פַאר אִים, אוּן אַז דֶער אֹהֶל מוֹעֵד אִיז אָנְגֶעגְרֵייט צוּ וֶוערְן פַארְמַשְׁכּוֹנְ'ט צוּלִיבּ זֵייעֶרֶע זִינְד, אוּן דוּרְכְדֶעם וֶועלְן זֵיי גֵיין אִין גָלוּת אוּן דִי שְׁכִינָה וֶועט גֵיין אִין גָלוּת מִיט זֵיי, אוּן דֶער מִשְׁכָּן וֶועט זִיךְ נִישְׁט הַאלְטְן בַּיי זֵיי, דָאס אִיז וָואס עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק "וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר", פְרֶעגְט דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ, וָואס הָאט דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער גֶעזָאגְט צוּ מֹשֶׁה, עֶנְטְפֶערְט דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ "מֵאֹהֶל מוֹעֵד", דָאס מֵיינְט, פוּן דִי זַאכְן פוּן דִי שְׁכִינָה וָואס זִי וֶוערְט אָנְגֶערוּפְן אֹהֶל מוֹעֵד, וָואס זִי אִיז אָנְגֶעגְרֵייט צוּ וֶוערְן פַארְמַשְׁכּוֹנְ'ט צוּלִיבּ דִי זִינְד פוּן דִי אִידְן, בִּיז זֵיי וֶועלְן תְּשׁוּבָה טוּן אוּן וֶועלְן אוֹיסְגֶעלֵייזְט וֶוערְן, אוּן עֶר וֶועט זִיךְ נִישְׁט הַאלְטְן מִיט זַיין הַאלְטוּנְג, אָבֶּער אַ רְפוּאָה דֶערְצוּ, אַז זֵיי זָאלְן נִישְׁט דַארְפְן גֵיין אִין גָלוּת, אִיז דָאס וָואס עֶס שְׁטֵייט וַוייטֶער אִין פָּסוּק "אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַה'", וָואס דוּרְכְדֶעם וֶועט זֵיי פַארְגֶעבְן וֶוערְן זֵייעֶרֶע זִינְד, אוּן דֶעמָאלְטְס וֶועט זֵייעֶר מֶעסְטְל קֵיינְמָאל נִישְׁט פוּל וֶוערְן. זֶעעֶן מִיר אַז דִי קָרְבָּנוֹת בַּאשִׁיצְן אוֹיף יֶעדְן אֵיינֶעם, דוּרְכְן פַארְגֶעבְן זֵייעֶרֶע זִינְד, וָואס דֶעמָאלְטְס וֶוערְן נִתְיַחֵד דִי פַּרְצוּפִים הָעֶלְיוֹנִים, אוּן דֶער שֵׁם הֲוָיָ"ה וֶועט נִתְמַלֵּא וֶוערְן מִיט אַלֶע זַיינֶע אוֹתִיוֹת.

דֶער סוֹד פוּנֶעם קָרְבָּן אִיז דָאס צוּבְרֶעכְן דֶעם כֹּחַ פוּנֶעם בְּחִינָה פוּן דִין אוּן דָאס שְׁטַארְקְן דִי בְּחִינָה פוּן רַחֲמִים

עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק "זִבְחֵי אֱלֹקִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה", דָאס צוּבְרָאכֶענֶע גֵייסְט אִיז דִי מֶערְסְטֶע בַּאוִוילִיגְטֶע שֶׁעכְטוּנְג פַארְן אוֹיבֶּערְשְׁטְן, אוּן דֶערְפַאר "לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹקִים לֹא תִבְזֶה", וֶועסְטוּ נִישְׁט פַארְשֶׁעמֶען מַיין צוּבְרָאכֶענֶע אוּן צוּקְלַאפְּטֶע הַארְץ, זֶעעֶן מִיר דָאךְ אַז עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק "זִבְחֵי אֱלֹקִים", וָואס דֶערְפוּן זֶעט מֶען אַז דָאס שֶׁעכְטְן דֶעם קָרְבָּן אִיז פַארְן שֵׁם אֱלֹקִים, וָואס דָאס וַוייזְט אוֹיפְן עֶרְוֶועקוּנְג פוּן דִי בְּחִינָה פוּן דִין, אוּן עֶס שְׁטֵייט נִישְׁט "זִבְחֵי הֲוָיָ"ה", וָואס דָאס וַוייזְט אוֹיפְן עֶרְוֶועקוּנְג פוּן דִי בְּחִינָה פוּן רַחֲמִים.

הָאט רַבִּי שִׁמְעוֹן גֶעזָאגְט צוּ רַבִּי חִזְקִיָּה, זִיכֶער אִיז עֶס אַזוֹי וִוי אִיךְ הָאבּ דִיר גֶעזָאגְט, וַוייל עֶס שְׁטֵייט נִישְׁט אִין פָּסוּק "קָרְבַּן אֱלֹקִים", וָואס דָאס וַוייזְט אַז מֶען אִיז מַקְרִיב דֶעם קָרְבָּן פַארְן שֵׁם פוּן אֱלֹקִים, נָאר עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק "זִבְחֵי אֱלֹקִים", דָאס מֵיינְט אַז דָאס שֶׁעכְטְן וֶוערְט אָנְגֶערוּפְן אוֹיפְן נָאמֶען פוּן אֱלֹקִים, אוּן דֶעריבֶּער שְׁטֵייט בַּיי דִי קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים "שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן", אַז מֶען שֶׁעכְט זֵיי אִין

סְטַר גְּבוּרָה כי השחיטה היא בשביל שם אלהי״ם, שהוא צד הגבורה, דהיינו דְּיִתְבַּסַּם וְיִתְבַּר רוּחָא דְּדִינָא וְיִתְחַלָּשׁ דִּינָא שיתמתק וישתבר רוח הדין ויתחלש כח הדין, וְיִתְגַּבְּרוּן רַחֲמֵי עַל דִּינָא ויתגברו הרחמים על הדין, וְעַל דָּא זִבְחֵי אלהי״ם ועל כן כתוב זבחי אלהי״ם, לְתַבְרָא חֵילָא וְתוּקְפָּא דְּדִינָא קַשְׁיָא לשבר את שורש כח ותוקף הדין הקשה, דִּכְתִיב רוּחַ נִשְׁבָּרָה דהיינו לְמֶהֱוֵי הַהוּא רוּחָא תַּקִּיפָא נִשְׁבָּרָה שיהיה אותו רוח החזק נשבר, וְלָא יִתְגַּבָּר רוּחֵיהּ וְחֵילֵיהּ וְתוּקְפֵּיהּ ולא יתגבר רוחו וכחו וחוזקו, כי מאחר שלא יתעורר הדין בשורשו, לא יוכל הדין לפעול בעולם.

וּבַר נָשׁ בָּעֵי כְּדֵין לְמֵיקַם עַל מַדְבְּחָא בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה והאדם צריך אז לעמוד אצל המזבח ברוח נשברה, וְיַכְסִיף מֵעוֹבָדוֹי ויתבייש ממעשיו הרעים, בְּגִין דִּיהֱוֵי הַהוּא רוּחָא תַּקִּיפָא תְּבִירָא כדי שבצירוף תשובתו יהיה רוח ההוא החזק נשבר, כלומר שישבר רוח הטומאה שהוא היצר הרע שבו, וְכֹלָּא בְּגִין דְּדִינָא יִתְבַּסָּם וְיִתְגַּבְּרוּן רַחֲמֵי עַל דִּינָא וכל ענין הקרבן בין שחיטתו ובין הקרבתו, הוא כדי שיתבשם ויתמתק הדין בשורשו ויתגברו הרחמים על הדין, בכל בתי דינים שבעולמות שלמטה. (דף ה ע״א, ובביאורינו כרך י עמ׳ מ-מא)

אידיש

צָפוֹן זַייט, וָואס דָאס אִיז דִי זַייט פוּן דִי בְּחִינָה פוּן גְּבוּרָה, וַוייל דָאס שֶׁעכְטְן אִיז פַארְן שֵׁם פוּן אֱלֹקִים, וָואס אִיז דִי זַייט פוּן דִי בְּחִינָה פוּן גְּבוּרָה, דָאס הֵייסְט, כְּדֵי עֶס זָאל זִיס וֶוערְן אוּן צוּבְּרָאכְן וֶוערְן דֶער גֵייסְט פוּן דִי בְּחִינָה פוּן דִין, אוּן עֶס זָאל אָפְּגֶעשְׁוַואכְט וֶוערְן דֶער כֹּחַ פוּן דִי בְּחִינָה פוּן דִין, אוּן עֶס זָאל זִיךְ שְׁטַארְקְן דִי בְּחִינָה פוּן רַחֲמִים אִיבֶּער דִי בְּחִינָה פוּן דִין. אוּן דֶערִיבֶּער שְׁטֵייט אִין פָּסוּק "זִבְחֵי אֱלֹקִים", דָאס אִיז כְּדֵי צוּ צוּבְּרֶעכְן דֶעם שׁוֹרֶשׁ פוּנֶעם כֹּחַ אוּן שְׁטַארְקַייט פוּן דִי בְּחִינָה פוּנֶעם שְׁוֶוערְן דִין, וַוייל עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק "רוּחַ נִשְׁבָּרָה", אַ צוּבְּרָאכֶענֶעם גֵייסְט, דָאס הֵייסְט אַז עֶס זָאל צוּבְּרָאכְן וֶוערְן דֶער שְׁטַארְקֶער גֵייסְט, אוּן זַיין גֵייסְט אוּן זַיין כֹּחַ אוּן זַיין שְׁטַארְקַייט זָאל זִיךְ נִישְׁט שְׁטַארְקְן, וַוייל דוּרְכְדֶעם וָואס דֶער דִין וֶועט נִישְׁט נִתְעוֹרֵר וֶוערְן אִין זַיין שׁוֹרֶשׁ, וֶועט דִי בְּחִינָה פוּן דִין נִישְׁט קֶענֶען גֶעוֶועלְטִיגְן אוֹיף דִי וֶועלְט.

אוּן דֶער מֶענְטְשׁ דַארְף דֶעמָאלְטְס שְׁטֵיין נֶעבְן דֶעם מִזְבֵּחַ מִיט אַ צוּבְּרָאכֶענֶעם גֵייסְט, אוּן עֶר זָאל זִיךְ שֶׁעמֶען פוּן זַיינֶע שְׁלֶעכְטֶע מַעֲשִׂים, כְּדֵי צוּזַאמֶען מִיט זַיין תְּשׁוּבָה זָאל אָט דֶער שְׁטַארְקֶער גֵייסְט צוּבְּרָאכְן וֶוערְן, דָאס מֵיינְט דֶעם אַז דֶער רוּחַ הַטֻּמְאָה וָואס דָאס אִיז דֶער יֵצֶר הָרַע וָואס גֶעפִינְט זִיךְ אִין אִים, אוּן דֶער גַאנְצֶער עִנְיָן פוּנֶעם קָרְבָּן, סַיי דָאס שֶׁעכְטְן אוּן סַיי דָאס מַקְרִיב זַיין, אִיז אַלֶעם כְּדֵי דֶער דִין זָאל וֶוערְן זִיס אוּן גֶעשְׁמַאק אִין זַיין שׁוֹרֶשׁ, אוּן דֶער רַחֲמִים זָאל זִיךְ שְׁטַארְקְן אִיבֶּערְן דִין, אִין אַלֶע בָּתֵּי דִינִים פוּן דִי עוֹלָמוֹת דָא אוּנְטְן.

שבח דא שירתא

שְׁרַייבְּט דֶער הֵיילִיגֶער בֶּן אִישׁ חַי (הלכות שנה א, הקדמה לפרשת שמות):

דִי מְקֻבָּלִים הָאבְּן גֶעשְׁרִיבְּן, אַז דָאס וָואס וֶוערְט אוֹיפְגֶעטוּן דוּרְכְן זִיךְ בַּאשֶׁעפְטִיגְן אִין דִי תּוֹרָה אוּם שַׁבָּת, אִיז טוֹיזְנְט מָאל גְרֶעסֶער וִוי דָאס וֶוערְט אוֹיפְגֶעטוּן דוּרְכְן זִיךְ בַּאשֶׁעפְטִיגְן אִין דִי תּוֹרָה אִין דִי וָואכְנְטֶעג.

לוֹיט דֶעם קוּמְט אוֹיס, אַז אוֹיבּ דִי עֵסֶק הַתּוֹרָה פוּן שַׁבָּת אִיז טוֹיזְנְט מָאל מֶער וִוי אִין אַ וָואכְנְטָאג, אוּן נָאכְמֶער אַז דָאס עֵסֶק סִתְרֵי הַתּוֹרָה מִיט פַארְשְׁטַאנְד אִיז אַסַאךְ מֶער חָשׁוּב וִוי דָאס לֶערְנֶען נִגְלֶה, קוּמְט אוֹיס אַז אוֹיבּ לֶערְנְט מֶען אוּם שַׁבָּת אִין דִי סִתְרֵי תּוֹרָה מִיט פַארְשְׁטַאנְד, אוּן נָאכְדֶערְצוּ אוֹיבּ לֶערְנְט מֶען עֶס אוּם הַאלְבֶּער נַאכְט, וֶועט זַיין שְׂכַר זַיין פִילְפַאכִיג טָאפְּלְט, אוּן אוֹיפְן זֶעלְבְּן שְׁטֵייגֶער, אוֹיבּ שַׁבָּת גֶעפַאלְט אוּם יוֹם טוֹב וֶועט זַיין שְׂכַר נָאכְמֶער גֶעטָאפְּלְט, אוּן אוֹיבּ אַזוֹי, אַשְׁרֵינוּ מַה טוֹב חֶלְקֵינוּ, אוּן בָּרוּךְ אֱלֹקֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ.

צו באקומען דעם גליון יעדע וואך שיקט א אימייל צו:
3022233@gmail.com

הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ" ע"פ "מָתוֹק מִדְּבָשׁ" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

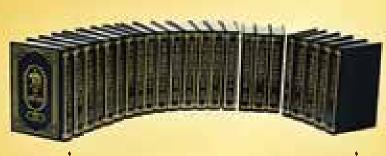

קלענערע סעט – מהדורת ר׳ הערשל וועבער (In 7/5)

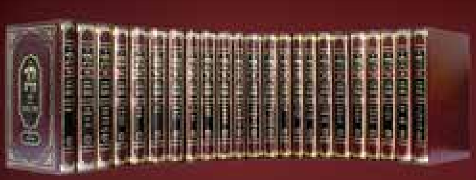

גרויסע סעט (In 9.5/6.5)

"ובלכתך בדרך" פארמאט 70 כרכים מהדורת ר׳ יוסף צבי בערגער (In 6.5/4.5)

פאר דעליווערי רופט: 845.664.5168 www.matokmidvash.com